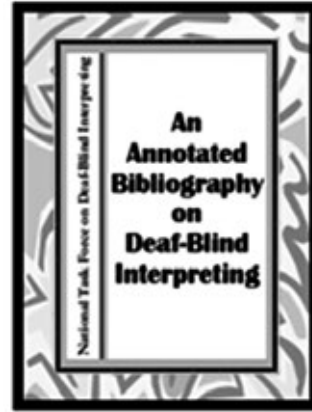

گزارش کتابشناسی توصیفی

انتقال مفاهیم (ترجمه شفاهی) ناشنوایان-نابینایان^۱فهیمة نوری^۲

حداکثر رشد تواناییهای خود دست یابند. این گونه افراد ممکن است دارای محرومیت‌های شدید کلامی، ادراکی، شناختی و یا برخی از رفتارهای غیرعادی مانند عدم توجه به محرک‌های مشخص، خود برانگیختگی، پرخاشگری مداوم و طولانی، نداشتن هیچ نوع کنترل کلامی و مانند آن باشند. همچنین برخی از آنان از نظر جسمی بسیار ضعیف و آسیب‌پذیر هستند.

و درباره ویژگی‌های افراد چند معلولیتی با اختلالات حسی بینایی و شنوایی نوشته‌اند:

اگر به عللی یکی از دو حس بینایی و شنوایی دچار نقص شود، کودک می‌تواند اطلاعات و آگاهی‌های محیطی را از طریق حس دیگر کسب کند. برای مثال، برای آموزش کودکی که نابیناست، تأکید بر استفاده از حس شنوایی از طریق گوش دادن به محرک‌های شنوایی می‌باشد. همچنین کودکی که ناشنوست، برای آموزش وی می‌توان از حس بینایی او بهره گرفت.

همان‌گونه که می‌دانید، کودکان ناشنوا در مقایسه با کودکان عادی دچار تأخیرهای اساسی در رشد تکلم و زبان به ویژه ترکیب ساختاری، درک معنا و تلفظ معنی‌دار واژه‌ها هستند که البته ممکن است در مقاطع بالاتر رشد، متحول شود. آنان علاوه بر مشکلات تکلم و زبان کودکان ناشنوا، در ادراک شنیداری نیز دچار دشواری هستند. برای مثال، آنان در تمیز و تشخیص صداها و یا توالی آنها دارای مشکل اساسی می‌باشند.

باید توجه داشت که چون حس شنوایی دچار نقص است، لذا کودک در معنی بخشی (ادراک شنوایی) و نیز در تصور یا به خاطر آوردن (حافظه) آنچه شنیده و درک شده است، دچار اختلال می‌گردد.

کودکان نابینا در مقایسه با کودکان عادی در رشد ادراک فضایی در خصوص اشیاء و نیز تصور بدن خویش دچار تأخیر هستند. اما باید به خاطر داشت که با جایگزینی و استفاده مناسب از حواس دیگری که سالم است، می‌توان تا

این کتابشناسی توسط انجمن ناشنوایان و نابینایان آمریکا^۳ در سال ۲۰۰۸ تهیه شده است. جمی پوپ، الزابت اسپیرز و روندا ژاکوب در تهیه این اثر نقش داشته‌اند. هدف این پروژه معرفی منابعی برای رابطان و مربیان ناشنوایان و نابینایان جهت ارتباط بهتر با این گروه است. در این کتابشناسی ۲۱۰ ماده معرفی شده که در قالب کتاب، مقاله، پایان نامه و مواد صوتی- تصویری هستند.

اهمیت این فهرست راهنما در اینست که می‌خواهد افراد دو معلولیتی را راهنمایی کند. افرادی که هم نابینا و هم ناشنوا هستند و فاقد دو حس مهم می‌باشند. اینان واقعاً مشکلات اساسی دارند و نیازمند رسیدگی و روش‌های مدیرانه هستند. نویسندگان این فهرستواره درصدد انتقال تجارب به معلمین و مددکاران و نیز خود این افراد هستند. از اینرو بهترین آثار اعم از کتب، نرم افزار، فیلم و نشریات را انتخاب و به آنان معرفی می‌کنند.

اما در تعریف دو معلولیتی‌ها گفته‌اند:

کسانی که به سبب شدت اختلالات جسمی، ذهنی، هیجانی یا ترکیبی از آنها، نیاز به خدمات منظم آموزشی، پرورشی، روان‌شناختی، مددکاری اجتماعی و پزشکی دارند تا در حدود امکانات خویش بتوانند بطور موثر در اجتماع و فعالیتهای مرتبط شرکت کنند. در واقع به

1. An Annotated Bibliography on Deaf-Blind Interpreting

۲. کارشناسی ارشد فیزیک و پژوهشگر توانبخشی معلولین

3. American Association of the Deaf-Blind (AADB)

شامل ۵ کتاب، ۷ ویدیو و ۴ مقاله)

- فرهنگ و سبک زندگی و تجارب افراد نابینا و ناشنوا (۱۶ ماده شامل ۶ ویدیو، ۵ کتاب و ۵ مقاله)
- ارتباط و روشهای ارتباطی (۳۷ ماده شامل ۱۴ کتاب، ۲ ویدیو و ۲۱ مقاله و جزوه)
- برنامه های درسی و چگونگی آموزش زبان اشاره و نحوه ارتباط با جامعه نابینا و ناشنوا (۶ اثر شامل ۳ ویدیو و ۳ جزوه)
- هماهنگی در ترجمه و ارتباطات شفاهی (۶ ماده شامل یک ویدیو، ۲ کتاب و ۳ مقاله)
- تأمین امنیت و وکالت و مباحث حقوقی (۱۰ ماد شامل ۳ کتاب، یک ویدیو و ۶ مقاله)
- اطلاعات عمومی درباره نابینایان ناشنویان (۱۴ ماده شامل ۶ ویدیو، ۳ کتاب و ۶ مقاله)
- مقالات مجله RID VIEWS (۲۵ مقاله مرتبط با موضوع از این نشریه آورده شده است)
- منابع اضافی (شامل ۶ کتاب، ۳ مقاله و یک ویدئو)

توضیح

این اثر در کتابخانه تخصصی معلولین (دفتر فرهنگ معلولین) موجود است.

حد بسیاری این تأخیرها را جبران کرد. حال اگر فرد از هر دو حس بینایی و شنوایی محروم بوده و نیز دچار عقب ماندگی ذهنی باشد، فعالیت آموزشی و ترمیمی برای وی بسیار دشوارتر خواهد بود.

ترکیب اختلال بینایی و شنوایی مشکلات جدی ارتباطی و آموزشی را فراهم می‌آورد که امکان پذیرش کودک را در برنامه‌های آموزشی ویژه کودکان نابینا یا ناشنوا از میان می‌برد. لذا این دست از کودکان، مربیان و آموزشهای خاص خود را طلب می‌کنند، که بتوانند با استفاده از سایر حواس به ویژه حس لامسه رابطه مناسبی با جهان خارج برقرار کنند. خدمات مشاوره‌ای به والدین آنان و نیز تشخیصهای پزشکی و خدمات خانگی و همچنین تربیت مربیان آشنا با ویژگیهای آنان و تنظیم برنامه‌های آموزشی تمام وقت باید در دستور کار مسؤولان این‌گونه کودکان استثنایی قرار گیرد^۱.

مواد و منابع گردآوری شده در چند بخش دسته بندی شده‌اند. عناوین بخشها عبارتند از:

- آثار مهم و توصیه شده (در این بخش ۷ اثر شامل ۴ فایل ویدیویی، ۲ مقاله و یک کتاب معرفی شده است)
- منابع عمومی درباره انتقال مفاهیم و ارتباط با نابینایان- ناشنویان (شامل ۴۰ اثر؛ یک اثر ویدیویی، ۸ کتاب و ۳۱ مقاله است).
- چگونگی تنظیم حرکات جهت ارتباط با جامعه ناشنوا و نابینا (این بخش ۴ منبع شامل ۳ مقاله و یک کتاب است)
- چگونگی ترجمه سه زبانه (در این قسمت یک مقاله برای افرادی که خواهان داشتن توانایی انتقال مفاهیم به دو زبان دیگر نیز هستند آمده است)
- چگونگی بیان نیازها و مصارف روزانه (شامل ۴ مقاله)
- مهمترین پژوهشها درباره زبان اشاره (۲۱ تحقیق شامل ۱۰ کتاب، یک پایان نامه و ۱۰ مقاله)
- آماده کردن رابطان برای انجام وظیفه (۶ ماده شامل ۲ کتاب و ۴ مقاله)
- نقش اشخاص و نهادهای حمایتی و وظایفشان (۱۰ ماده شامل ۴ کتاب و ۶ مقاله)
- فرهنگ و جامعه شناسی افراد نابینا-ناشنوا (۱۶ ماده

۱. روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، مریم سیف نراقی و عزت اله نادری، تهران، ۱۳۸۹، ص-۲۶۰ ۲۶۹.